

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/20/2017
Identifikačné číslo spisu:	4414210249
Dátum vydania rozhodnutia:	31.07.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Viera Petríková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:4414210249.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu TRUCK TRANS TRADE, s.r.o., so sídlom v Gbelciach č. 1046, zastúpeného Advokátska kancelária JUDr. Ladislav Magyerka, s.r.o., so sídlom v Nových Zámkoch, Ernestova bašta č. 2, proti žalovanému Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Pribinova č. 2, o vydanie vecí, vedenom na Okresnom súde Nové Zámky pod sp. zn. 9 C 144/2014, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 20. apríla 2016 sp. zn. 5 Co 101/2015, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalobca má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Nové Zámky (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 26. novembra 2014 č. k. 9 C 144/2014-103 žalovanému uložil povinnosť vydať žalobcovi nákladný ťahač, bližšie charakterizovaný vo výroku rozsudku, osvedčenie o evidencii vozidla, 2 kusy kľúčov k vozidlu, 1 ks diaľkové ovládanie uzamykania vozidla, úradný preklad Osvedčenia o evidencii vozidla a úradný preklad faktúry prináležiace k zaistenému motorovému vozidlu, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi titulom náhrady trov konania sumu 387,50 € a titulom trov právneho zastúpenia sumu 1 301,69 €, na účet právneho zástupcu žalobcu, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Súd prvej inštancie mal na základe vykonaného dokazovania a z použitých zákonných ustanovení za to, že žaloba žalobcu je dôvodná a preukázaná. Uviedol, že žalobca jednoznačne preukázal, že na základe kúpnopredajnej zmluvy z 20. novembra 2013, o prevode vlastníckeho práva k vozidlu kúpil ako kupujúci od predávajúceho maďarskej spoločnosti nákladný ťahač za kúpnu cenu 12 000 €, ktorú riadne vyplatil, faktúrou zo 14. novembra 2013. Z vykonaného dokazovania mal taktiež za preukázané a potvrdením o zaistení vecí žalovaný preukázal, že ťahač návesu bol žalobcovi zaistený, pretože sa nachádzal v tom čase v pátraní. Poznamenal, že ďalšími listinnými dôkazmi ako aj s poukazom na § 10 ods. 2 písm. a/ zák. č. 97/1963 Zb. (Zákon o medzinárodnom práve procesnom a súkromnom) a Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady č. 593/2008 zo 17. júna 2008, bolo v konaní preukázané, že daný právny vzťah je potrebné posudzovať podľa § 118 ods. 1 Maďarského občianskeho zákonníka (zák. č. 4/1959). Uzavrel, že bez ohľadu na to, od koho predávajúci nadobudol spornú hnuiteľnú vec, tým, že

predávajúci riadnou kúpnopredajnou zmluvou takúto vec odpredal žalobcovi a žalobca za takúto vec riadne zaplatil kúpnu cenu, nadobudol potom k predmetnej hnuteľnej veci žalobca v zmysle Maďarského občianskeho zákonníka, ako aj zák. č. 97/1963 Zb., vlastníctvo. Poznamenal, že žalovaný v prípade zaistenia daného ťahača a ostatných hnuteľných vecí postupoval v súlade s § 21 ods. 1, 3 zák. č. 171/1993 Z.z., o Policajnom zbore Slovenskej republiky. Vzhľadom k tomu, že žalobca si riadne v rámci zákonnej lehoty podľa zák. č. 171/1993 Z.z. uplatnil na súde vydanie veci a tým, že aj preukázal jednoznačne, že je vlastníkom predmetných hnuteľných vecí súd prvej inštancie uviedol, že žalovanému už nebráni žiadna prekážka a ani právna skutočnosť, požadované hnuteľné veci žalobcovi ako vlastníkovi vydať. Žalovaný v konaní nepreukázal, že aj C. H. podal na Okresný súd Nové Zámky žalobu o vydanie veci, ako na súde miestne príslušnom. Pán C. H. síce mailom uplatnil svoj nárok na vydanie predmetného ťahača u žalovaného, avšak vôbec nie na príslušnom súde. Uzavrel, že v rámci predbežnej otázky súd prvej inštancie vyriešil otázku vlastníctva k predmetnému nákladnému ťahaču s tým, že žalobca pripojenými listinnými dôkazmi vlastníctvo k ťahaču ako aj ostatným hnuteľným veciam bez pochyby preukázal a naopak v konaní bolo preukázané, že žalovaný predmetné hnuteľné veci žalobcovi neprávom zadržiava. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (účinného do 30. júna 2016, ďalej len „O.s.p.“). Proti tomuto rozhodnutiu podal odvolanie žalovaný.

2. Krajský súd v Nitre rozsudkom z 20. apríla 2016 sp. zn. 5 Co 101/2015 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. Žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania, pozostávajúcu z náhrady trov právneho zastúpenia v sume 434,32 € na účet jeho právneho zástupcu, v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. V odôvodnení uviedol, že súd prvej inštancie zistil vo veci skutkový stav, ktorý pri dodržaní myšlienkového postupu hodnotenia dôkazov podľa § 132 O.s.p. aj správne posúdil podľa príslušných ustanovení hmotnoprávneho predpisu. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd v ďalšom odkázal na rozsah a samotný obsah odôvodnenia napadnutého rozsudku, s ktorým sa v plnom rozsahu stotožnil (§ 219 ods. 2 O.s.p.). Aj podľa názoru odvolacieho súdu žalobca v konaní uniesol dôkazné bremeno, aby preukázal existenciu vlastníckeho práva k predmetnému nákladnému ťahaču, ako aj ostatným hnuteľným veciam. Súd prvej inštancie postupoval správne, keď o otázke vlastníckeho práva k hnuteľným veciam rozhodoval v rámci vyriešenia predbežnej otázky, nakoľko v danom prípade by sa samostatným podaním určovacej žaloby na určenie vlastníckeho práva zo strany žalobcu nedosiahol dostatok naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení (§ 80 písm. c/ O.s.p.), pretože medzi účastníkmi konania by navzájom nedošlo k úplnému vyriešeniu spornosti ich vzťahu. Konštatoval, že súd prvej inštancie ohľadne vyhovie podanej žaloby žalobcu na vydanie vecí v celom rozsahu správne ustálil, že C. H., ktorý sa popri žalobcovi takisto považoval za vlastníka predmetného ťahača, na rozdiel od žalobcu nepodal na príslušnom súde v lehote 60 dní od prijatia oznámenia žalovaného podľa § 21 ods. 9 zák. č. 171/1993 Z.z. samotnú žalobu o vydanie vecí, tak ako to 15. mája 2014 realizoval žalobca. Odvolací súd preto rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. potvrdil. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p.

3. Žalovaný podal 27. septembra 2016 proti potvrdzujúcemu výroku rozsudku odvolacieho súdu a výroku, ktorým bol zaviazaný na náhradu trov odvolacieho konania, dovolanie v zmysle § 420 písm. f/ Civilného sporového poriadku [zákona č. 160/2015 Z.z. (ďalej len „CSP“)]. Navrhol, aby dovolací súd zrušil rozsudok odvolacieho súdu v spojení s rozsudkom súdu prvej inštancie a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Podľa názoru dovolateľa sú rozhodnutia súdov oboch inštancií nedostatočne odôvodnené a teda nepreskúmateľné. Namietal, že konajúci súd nad rámec žalobného návrhu vykonal určenie otázky vlastníckeho práva prostredníctvom inštitútu predbežnej otázky, čím došlo k porušeniu práva žalovaného na spravodlivý súdny proces. Poznamenal, že konajúce súdy sa dostatočne nezoberali otázkou, že žalobca nadobudol predmetné vozidlo od nevlastníka a teda nemohol nadobudnúť vlastnícke právo k predmetnému vozidlu, a túto otázku dostatočne a vyčerpávajúco v rozsudku neodôvodnili. Mal za to, že vzhľadom k tomu, že úschovu motorového vozidla vykonával oprávnené a zároveň nezavinil začatie predmetného súdneho konania, nie je povinný znášať trovy konania. Základným predpokladom žaloby na vydanie vecí je, že iná osoba neoprávnené, t. j. bez právneho dôvodu zadržiava vec patriacu vlastníkovi vecí a súčasne ju odmieta vydať, žalovaný však nie je subjekt neoprávneného zásahu do práv žalobcu a teda nie je v spore pasívne vecne legitimovaným subjektom.

4. Žalobca v písomnom vyjadrení k dovolaniu uviedol, že žalovaný nijakým spôsobom nepreukázal a ani len neuviedol, akým spôsobom došlo k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces. Navrhol, aby

dovolací súd dovolanie odmietol, resp. zamietol. Zároveň si uplatnil náhradu trov dovolacieho konania.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil splnenie predpokladov pre odloženie vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia v zmysle § 444 ods. 1 CSP a v súlade s ustálenou praxou tohto súdu o tom nevydal samostatné rozhodnutie.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 2 písm. b/ CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), skúmal prípustnosť dovolania bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) a dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

7. Dovolanie treba považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie naďalej nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (porovnaj rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 113/2012, 2 Cdo 132/2013, 3 Cdo 18/2013, 4 Cdo 280/2013, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 107/2012 a 7 Cdo 92/2012). Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 209/2015, 3 Cdo 308/2016, 5 Cdo 255/2014).

8. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 CSP a § 421 CSP.

9. Dovolací súd je viazaný dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (§ 428 CSP). Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod. V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie na d rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

10. Pritom aj naďalej platí, že pre záver o prípustnosti dovolania z dôvodu zmätočnosti nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (viď napríklad rozhodnutia dovolacieho súdu sp. zn. 1 Cdo 127/2012, 2 Cdo 609/2015, 3 Cdo 29/2016, 4 Cdo 133/2015, 5 Cdo 467/2014, 6 Cdo 5/2014, 7 Cdo 7/2016, 8 Cdo 450/2015).

11. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Ustanovenie § 420 CSP formuluje jednak prípustný predmet, a to vymedzením, proti akým rozhodnutiam je dovolanie prípustné (vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí). Pre prípustnosť dovolania je ďalej potrebné, aby tieto rozhodnutia trpeli niektorou z väd zmätočnosti uvedených v § 420 CSP; tieto budú relevantné len vtedy, pokiaľ trvajú aj v priebehu dovolacieho konania. Vady zmätočnosti sú zároveň dovolacím dôvodom podľa § 431 CSP.

12. V danom prípade dovolateľ uplatnil dovolací dôvod v zmysle § 420 písm. f/ CSP z dôvodu, že rozhodnutia súdov nižších inštancií sú nedostatočne odôvodnené a nepreskúmateľné.

13. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu

zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (viď napríklad rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

14. Dovolací súd v súvislosti s námietkou nedostatočného odôvodnenia rozhodnutí súdov oboch inštancií odkazuje na stanovisko najvyššieho súdu publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, ktoré je aktuálne a pre súdnu prax použiteľné aj po 1. júli 2016 (dovolanie bolo podané 27. septembra 2016), ktorého právna veta znie : „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku.“ V danom prípade obsah spisu nedáva žiadny podklad pre uplatnenie druhej vety stanoviska R 2/2016, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých (extrémnych) prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003). Dovolaním napadnuté rozhodnutia dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia, podávajú jasnú a zreteľnú odpoveď na riešenie konkrétneho problému, vysvetľujú svoje argumenty, ktoré ich viedli k definitívnemu záveru o dôvodnosti podanej žaloby (jeho správnosťou sa dovolací súd nezaoberal). Treba mať na pamäti, že konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca späťnosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom súdu prvej inštancie vytvára organickú (kompletizujúcu) jednotu. Ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie, stačí, ak v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa p o obsahovej stránke a j odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie. Prijaté právne závery odvolacieho súdu a rovnako i súdu prvej inštancie sú primerane odôvodnené spôsobom zodpovedajúcim § 157 ods. 2 O.s.p. Za procesnú vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že odvolací súd a rovnako súd prvej inštancie neodôvodnili svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa.

15. Ostatné námietky žalovaného smerovali k jeho polemike s právnym posúdením veci súdom. Dovolací súd už podľa predchádzajúcej úpravy dospel k záveru, že realizácia procesných oprávnení sa strane sporu neznemožňuje právnym posúdením (pozri najmä judikát R 54/2012, ako aj rozhodnutia dovolacieho súdu sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010 a 8 ECdo 170/2014).

16. Z týchto dôvodov dospel najvyšší súd k záveru, že dovolanie v danej veci smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné, preto dovolanie odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP.

17. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

18. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.